

Бордонская средняя
общеобразовательная школа

**Күлэн-оонньоон, мэниктээн
күлүмнээн аасыгт
күндү кэммит..**

20 лет

ЧОбиней 8ынтыска
1998 - 2018

1998 сыллаахха оскуоланы бүтэттэрбит кылааһым оҕолорун истинник саныбын

ИВАНОВА

Ираида Кононовна,
Бордон орто
оскуолатын историяҕа,
обществознаниеҕа
үрдүкү категориялаах
учуутала, Саха
республикатын
үөрэҕириитин туйгуна,
Россия Федерациятын
уопсай үөрэхтээһинин
бочуоттаах үлэһитэ.

1994 сыл күһүнүгэр кыра оҕом балтараа сааһын туолан, үлэли кириэрбэр ахсыс кылааска кылаас салайааччытынан үлэлээ диэн оскуола салалтата анаан кэбистэ. Оччолорго кылаас салайааччытыгар хамнас бэриллбэт, учууталга эбии ноҕорууска курдук көрүллэр этэ. Кылаас салайааччыта буолаат даҕаны, кылааһым оҕолорунаан күһүнү бохуокка бардыбыт, өрбүл күн. Сын-сылаас, чабылыччы тыкныт күннээх сарсыарда оскуолабыт аттыгар мустан бохуонпугар бардыбыт. Оҕолорум аттыбар сэргэстэнэн хаамсаллар, ону-маны сэнэргэнэ иһэбит. Өлөҥ ходоһатыгар киридибит. Күөл аттынан аһан иһэн уолаттар хойобуун буолан кыайан көппөт куну тутан ылылар, үөрүү-көтүү бөҕө буоллубут, хата миин буһарынахпытына эбинизхит диэн буолла. Оҕолорбун болҕойон истэбин, көрбүн. Уолаттар ходоһа кытытытынан хааман иһэн хонууга сытар мастары хомуйа тутан, ойуур кытытыгар быраҕалларын хайбыы көрбүн, дыннээх тыа сириг үлэһит, отчут-масчыт оҕолоро эбит диэн үөрэбин. Тийиэхтээх сирбитигэр кэлээт да уолаттар күлүһүн отуннулар, кыргыттар ас буһаран кириэн бардылар. Киһээннэ дылы сүүрэн-көтөн, оонньоон баран сөпкө дьибитигэр эмиэ бары биригэ сэргэстэнэ хаамсан, үөрэ-көтө кэспэтэн кэллибит.

Онтон сотору соҕус Кириэнкэ хортуоска хомуйа үлэли бардыбыт. Оҕолорум олох туруу үлэһит дьон эбит, сүрбэлдьиир игин оҕо суох буолан биэрдэ. Күнүскү эбиэккэ илдьэ кэлбит ыһыкпытынан аһаатыбыт. Павлова Наташа шоколад үрүттээх бисквит буһаран аҕалан, барыбытын күндүлээтэ. Оҕолорум сүрдээх эйэлээхтэриттэн, бэйэ-бэйэлэрин кытта истин доҕордуу сыһыаннаахтарыттан эмиэ астынным. Үчүгэй оҕолордоох кылаас кэлэктиибэ эбит диэн испэр үөрэ санаатым. Дьэ, ити курдук кылааспын кытта алтыһан, билсигэн, түүрт сыл устата эйдэмнээхтик үөрэнэн, үлэлээн, оскуолатаабы сырдык, ыраас, дьоллоох кэмнэр ааспыттара.

Тохсус кылааһы бүтэрбиттэрин кэннэ, дьэ, биригэ баҕас ыраах хонуктуу бохуокка барабыт диэн буолла, Толоон диэн сиргэ бардыбыт. Уолаттар бары мотоцикл булан, кыргыттары олордон бары таах элээрдии буолла. Мин эрдэттэн, уолу-кыыһы тэннэ араартаан, ким кими симпатиялырын игин учуоттаан туран, оҕолорбун күлүһүн оттуугар, маһын булуутугар, ас астааһыныгар дьуһуурустубаҕа анаталаан баран, олох сынньалаҥ сырыттым. Оҕолорум олох чаһы курдук чуолкайдар, кэммиттэн – кэмизгэр барыта баар буолан иһэр. Дьэ, бэт да бэт.

Оонньоу-көр бөҕөтө, түүнү сунту утуйбакка сырыттыбыт, күнү көрүстүбүт. Сарсыарда аһан баран, аны утуктааһын буолла. Эбиэккэ дылы утуйбакка сылдьан баран, дьылээтибит.

Ону кылааска кириэрбитигэр үөрэх сабаланыыта бары кылаас чаастары кылааспытыгар кириэн олордубут, арай, көрбүтүм, оҕолорум дэлби улаатан хаалбыттар, улахан киһилии боччумурбуттар аҕай, кыыстыын- уоллуун түсубуттар бөҕө. Үөрэрим диэн, уруокка сүрдээх болҕомтолоохтук истэллэр, дьибтээби үлэлэрин толороллор. Чиннэр түмүгүнэн бары кэриэтэ үөрэх ударниктара буолдулар, кыргыттартан Петрова Лира, Евсеева Эдита туйгун үөрэнээччигэ чугаһаан, бизс сыаналара элбээтэ. Кылааспыт старостатынан Индеева Машаны таллыбыт. Маша салайар, дьаһайар дьобурдаах, оҕолорго сүрдээх авторитеттаах. Уолаттар Машаны ыһаахха ат сүүрдээччи диэн сөбөллөр-махтайаллар.

Оҕолорум миэхэ сүрдээх болҕомтолоохтук сыһыаннаһаллар этэ. Кыра оҕолордоох, кырдыбаас ийэтин көрө-истэр диэн билэллэрэ, өссө эбиитин сүһүлээхпин. Бохуокка игин сылдьан, сөп буолла, дьибилээххэйин дьибтээхпинэ туох да утарысы суох буолара. Онон оҕолорбор билигин да махтана саныбын. Учуутал күнүгэр, алтынныга, сибэкки бары үлүйэн бүппүтүн кэннэ тыыннаах сибэкки дьөрбөтүн бэлэхтээннэр үөрдэн тураллар, анаан дьиблэригэр үүнэрбиттэр этэ.

Онуһу бүтэрбиттэрин кэннэ, бэс ыйыгар Кэмнэндэйигэ бохуоттуу бара сылдьыбыппыт. Миигин солбуйан кэргэним Иванов Гаврил Георгиевич оҕолору салайан илдьэ барбыта. Маннай автобуһунан, онтон сатыы Таас тууска дылы тийбиттэрэ. Кэмнэндэйи курдук Саха сириг биир ураты дьикти сириг оҕолорум көрбүттэриттэн астынабын. Оҕолорго да үтүө өйдөбүл хаалбыт буолуохтаах дии саныбын.

Уон биирис кылааска ким ханнык идэни баһылыан баҕарарын билэр буолан, оҕолор үөрэххэ кыһаллыылара улаппыта. Саха республикатыгар аан бастагы буолбут Президент ороһуоспатаабы харыйатыгар биһиги кылаасан Петров Кирилл кытытыны ылбыта, талааннаах оҕо быһытытынан. Кира технология учуутала Уаров Александр Ильич тэрийэн үлэлэтэр «Кыһа» студиятыгар дьарыктаммыта.

Кылааһым оҕолоро үөрэнэр кэмнэригэр Россия экономикаҕа дириг кириизискэ олодор кэмэ этэ. 1998 сылга сайын дефолт буолбутун бары билэбит. Онон сүрдээх кырыымчык, үп-харчы тийбэт кэмэ этэ. Оскуоланы бүтэрэр үөрүүлээх банкетка кэтэллэригэр кыргыттарга бэйэбит хаһан баҕарар кэтэргэ сөптөөх гына былааччыята дуу, бүрүүкэлээх көстүүмнэ дуу тиктэргит ордук буолуо, улахан ороскуота суох, практичнай буолуо этэ диэн сүбэлээбиппинэн, кыргыттар үкүлэрэ банкеттыыр таҕастарын бэйэлэрэ тиктибиттэрэ көрүүххэ үчүгэй баҕайы этэ.

Оҕолорум үөрэх туттарса барбыттарыгар долгуйуу бөҕөтө, ким ханнык үөрэххэ кириэрэн кэтэһии-манаһы. Баһыйар үгүстэрэ үрдүк үөрэх кыһатыгар кирибиттэрэ. Студент буолбуттара.

Кылаас салайааччытын быһытытынан, үөрэппит, ииппит- такайбыт оҕолорум араас идэлээх үлэһит, ыал ийэтэ –аҕата буолан, оҕо-уруу тэнитэн, бэрт үчүгэйдик олороллоруттан үөрэбин, астынабын.

Бэс ыйын 23 күнэ 2018 сыл. Сардана бөһүлөгэ.

Воспоминание о школе

Школьные годы у меня вызывают только хорошие эмоции и воспоминания, они ни с чем не сравнятся! Для меня школа – это второй родной дом, где формируется основа становления человека как личности, крепкий фундамент для дальнейшего развития, закладывается уважение к старшим, прививается дисциплинированность, закрепляются моральные ценности.

Мы закончили школу в 1998 году. В этом году исполнилось 20 лет, когда для нашего класса прозвенел последний звонок. Всего выпустились нас 20 учащихся: 10 девочек и 10 мальчиков.

Поступили в школу в «шестилетку» в 1987 году в новопостроенное здание. Первой учительницей, классным руководителем у нас была строгая, но справедливая Васильева Раиса Петровна. Первое знакомство с ней произошло в подготовительной группе в детском саду, куда весной пришла знакомиться с детишками. Вместе с ней мы осваивали букварь и грамматику, учились писать красивым почерком, учились считать, рисовать и лепить из пластилина. И сейчас первые рисунки, открытки бережно хранятся у меня в школьном альбоме.

Именно в школе я полюбила химию. Ее разделы: неорганическая химия, органическая химия легли в основу для дальнейшего поступления в ВУЗ, куда успешно сдав вступительные экзамены поступила в химическое отделение. Никандр Гаврильевич Никитин учил пониманию, учил думать и размышлять, и с помощью размышлений и логики проникать в суть формул.

Любимым предметом так же являлась математика (алгебра и начала анализа, геометрия, информатика), их нам преподавал увлеченный своим делом Федоров Валерий Валерьевич, учитель с большой буквы, строгий и

справедливый. Очень интересно было доказывать теоремы, решать логарифмы, изучать формулы и применять их в решении уравнений и задач. Одновременно было сложным на доске рисовать при помощи школьной линейки и мелом разновидность треугольника, определять длину гипотенузы и катетов. До сих пор с удовольствием вспоминаю свои первые опыты общения с компьютером – на уроках информатики, учились писать программу на бейсике.

Один из самых ярких моментов школьной жизни – участие и победа в районных олимпиадах по химии, английскому языку и географии.

Английскому языку нас учила Мария Кирилловна. А позже после ее переезда какое-то время мы учились у Александра Николаевича (в народе Учуонай Сааска), и это совершенно удивительно – как за какой-то месяц он смог дать базу английского языка, привить любовь к английскому языку.

Благодарна Николаю Гаврильевичу, Яну Николаевичу, Сусанне Николаевне, учителям якутского языка и литературы. Они запомнились в числе самых ярких моих учителей. Многих книг у нас не было в школьной библиотеке для подготовки к экзаменам, некоторую часть учитель приносил из личного фонда библиотеки, но мы какую то часть оригиналов книг находили у родных, соседей, знакомых, от этого были счастливы. До сих пор очень люблю читать якутскую литературу и всегда захожу для этого время.

Наш класс веселый, дружный со своими «взлетами и падениями». Мальчики в школе увлекались спортом (лыжами, легким бегом), охотой, а мы, девочки – кулинарией, рукоделием. Ходили всем классом в походы в «Ынах сыьыыта», в Кемпендйай, на встречи с ровесниками из других школ в Тойбохойскую среднюю школу, Кюндяйинскую среднюю школу. С некоторыми ребятами до сих пор поддерживаем дружественную связь.

Целый пласт жизни – участие в художественной самодеятельности под руководством Евсеева Егора Егоровича, помню, как танцевали оһуохай, учились играть на хомусе, как читали чабырбах. Ездили и выступали на сцене на конкурсе игры на хомусе в Сунтары и в местном Доме культуры. Чего только не было, можно очень долго перечислять и вспоминать. Ежегодно проводимый туризм, куда ездили всей школой, готовились загодя: учили знаки, карты местности, на время собирали и разбирали туристическую палатку. Посещали кружок игры в шашки, под руководством Альбины Дмитриевны, по итогам которой много ездили на межпоселковые и районные соревнования. Поездки занимали много времени, во многом возвращались домой за полночь, но нас это совсем не огорчало, поскольку всегда возвращались с победой, занимали призовые места.

Отдельное слово хочется сказать о нашей классной руководительнице, «второй маме» для всех ребят нашего класса – Ивановой Ираиде Кононовне. Она была одним из лучших учителей-предметников нашей школы, вела историю. Смелая, отважная, веселая, эмоциональная, честная, требовательная, всегда готовая действовать, всегда готовая поддержать и помочь, очень справедливая и небезразличная к судьбам своих учеников. Пользуясь моментом, хочу выразить свое восхищение Ираидой Кононовной и уважение к ней.

Семья Николаевых:
Ли́ра, Джулустан, сын Даниил, дочь Эльвира

Участники Выставки-презентации новейших научных разработок и технологий России и стран Центральной Азии, 23 - 30 июня 2013, г. Карамай и г. Урумчи, КНР

Участники из Якутии: д.т.н., зав. лаб. Георадиолокации ИГДС СО РАН Омельяненко Александр Васильевич; к.т.н., с.н.с. лаб.№4 ИПНГ СО РАН Николаева Лира Александровна

На выпускном сдавала экзамены по русскому языку и литературе, математике, якутской литературе и по избранному предмету: химия. Год 1998 – наш год, низкий старт на пороге к новой жизни. Время поступления в ВУЗ, когда хотелось быстрее окунуться в студенческую жизнь, во взрослую, выбрать любимую профессию. С серьезными взглядами, со своими планами на жизнь.

Вот такими я помню своих учителей и учебу. Жаль, что нет того старого здания школы, с ним связаны многие и многие воспоминания.

В 1998 году после окончания школы поступила в Якутский государственный университет Биолого-географический факультет химическое отделение и в 2003 г. окончила с присвоением специальности «Химик» квалификации «Химическая технология». В 2003 г. поступила на работу в Институт неметаллических материалов СО РАН в лабораторию композиционных строительных материалов на должность инженера-исследователя.

В настоящее время работаю старшим научным сотрудником лаборатории проблем коррозии и старения в Институте проблем нефти и газа СО РАН. После окончания очной аспирантуры в 2011 г. защитила диссертацию на соискание ученой степени кандидата технических наук по специальности 25.00.13 – «Обогащение полезных ископаемых» в Иркутском государственном техническом университете.

Научные интересы связаны, главным образом, с разработкой новых методов получения эффективного связующего для производства брикетированного бурого угольного топлива и асфальтобетонов с высоким комплексом технических свойств. Полученные результаты обеспечивают возможность решения проблемы повышения качества и снижения себестоимости производства бурого угольного топливного брикетов и асфальтобетонов.

В период работы являлась ответственным исполнителем плановых НИР Института, Междисциплинарных интеграционных проектов СО РАН, Госконтрактов

РС (Я), хоздоговоров, грантов РФФИ. Автор более 50 научных работ, в том числе жестко рецензируемых изданиях опубликовано 15 статей, получено 8 патентов РФ. Результаты исследований докладывались и обсуждались на международных, всероссийских и региональных конференциях и симпозиумах. Неоднократный победитель российских и региональных конкурсов, в том числе в Международной выставке-конференции Кузбасского международного угольного форума, гранта Лаврентьевского конкурса молодежных проектов в 2006-2007 гг., гранта молодых ученых СО РАН в области фундаментальных исследований по приоритетным направлениям науки в 2007-2008 гг., победитель открытого общественного конкурса Республики Саха (Якутия) «Аспирант года» по естественным наукам, Гранта академика В.П. Ларионова, государственной стипендии АН РС(Я) по «Науке о Земле», председатель совета молодых ученых и специалистов Института неметаллических материалов СО РАН (2004-2006 гг.), член Координационного совета молодых ученых и специалистов РС (Я). Награждена Грамотой СО РАН.

Научную работу сочетаю с педагогической деятельностью. Лекционные и практические занятия проводятся по дисциплине «Физическая химия в дорожном материаловедении», «Инновационные технологии» для студентов отделения «Автомобильные дороги и аэродромы» АДФ СВФУ им. М.К. Аммосова, руководитель научно-исследовательской деятельности студентов IV и V курса СВФУ ИЕН ХО и АДФ.

Пользуясь моментом, хочу сказать спасибо своим учителям и всем тем, кто сейчас трудится в нашей школе, всем передающим свои знания, отдающим частичку своей души, свою энергию ученикам, вкладывающим в них доброту своих сердец. Во всех достигнутых наших успехах есть и Ваша доля. Желаю здоровья, благополучия, хороших учеников, хороших условий труда. Пусть наша школа всегда растет и развивается!

Инэриммит билибин оболорбор туһанабын

Мин, Тертюхова (Петрова) Людмила Афанасьевна, 1988 сыллаахха Бордоннобу орто оскуола иһинэн арыллыбыт, шестилетка кылааһыгар үөрэнэ кирибитим. Бастагы учууталбытынан Васильева Раиса Петровна үлэлээбитэ. Сарсыарда 9 чаастан киһэ 7 чааска дылы сылдьарбыт, күнүс утууан, уроук ааҕан тарбаһарбыт. Начальной оскуоланы ситиһиилээхтик бүтэрэн, орто оскуолаба көспүппүт. Биһигини элбэх кылаас салайааччыта илдьэ сылдьыбыта, онтон улахан кылаастарга Иванова Ирида Кононовна ылан, оскуоланы бүтэттэрбитэ. Элбэх кылаас салайааччыта уларыыбыт буолан, бары да бэйэни дьаһынарга эрдэ үөрэнэн, олоххо бэлэмнээх тахсыбыппыт. 1998 сыллаахха Бордон орто оскуолатын 20 буолан (10 кыыс, 10 уол) бүтэриппит. Экзаменнарбытын бары этэннэ туттаран, дьоллоох Дьокуускай куоракка талбыт идэбитигэр туттарса ситиһиппинэн барбыппыт. Мин орто үөрэххэ кириэн, 2001 сыллаахха Дьокуускайдаагы коммерческэй лицей, «Менеджмент по торговле» салаатын ситиһиилээхтик бүтэрэн, диплом көмүскээн, орто анал идэлэммитим.

2001 сыл күһүнүгэр, алаһа дьиз тэринэн, ыал ийэтэ буолбутум. 2002 сыллаахха оҕобун көрөн олонор, кэтэхтэн Красноярскайдаагы техникум «Операционист-бухгалтер банка» идэтин баһылаан, 2006 сылтан-2014 сылга дылы кредитнай организация салайааччытынан үлэлээбитим. 2012 сыллаахха ЯЭПИ АТИСО (Якутский Экономика Правовой Институт) «Финансы и кредит» салаатын, экономист идэтин баһылаан үрдүк үөрэхтэммитим. 2017 сылга Институт непрерывного профессионального образования Северо-Восточного федерального университета им. М.К.Аммосова, «Воспитатель и организатор-методист ДОУ» специальной баһылаан, билгин чааһынай детсад, ону таһынан «Центр развития детей WISE» салайааччытынан ситиһиилээхтик үлэли-хамсыы сылдьабын.

Дьиз кэргэним туһунан кэпсээтэххэ, тапталлаах кэргэмминэн Тертюхов Сергей Владимировичтыын, ыал буолан олоҕун быйыл номнуо 17 сылын туолар. Кэргэним «АПРОСА» хампаанья МУАД тэрилтэтигэр үлэлиир, 3 оҕолоохтун, улахан, уолбут эрлэбит Миша Якутскайдаагы Республиканскай лицей 10 технической кылааһын үөрэнээччитэ, Лаура иккис оҕобут Сунтаарда-

агы начальнай оскуола 3 кылааһын туйгун үөрэнээччитэ, кырачааммыт Илона 3 саастаах «Ромашка» группа иитиллээччитэ.

Хас биридди төрөппүт оболорун ситиһиилэринэн кынаттанар, дьоллоноҕор. Ол курдук Михаилбыт ситиһиилэрин туһунан сырдатан ааһыахпын баҕарабын. Уолбут 2015 сыллаахха Санкт-Петербург куоракка ыытыллыбыт оскуола оболоругар аналлаах «Открой в себе ученого» диэн II-с Международной научной-инновационной конференцияба кыттан, лауреат үрдүк аатын сүгэн кэлбитэ. Онтон «Талантоха» диэн Всероссийской творческой конкурса I истиэпэннээх дипломунан наҕараадаламмыта, ону таһынан эдэр чинчийээччилэр «Инникигэ хардыы» диэн 7-с Республиканскаатаагы научнай конференцияларыгар I истиэпэннээх лауреат аатын ылан, кыайыы өрөгөйүн билэн турардаахпыт. Оҕобут мантан да элбэх араас республиканскай, международнай, всероссийскай күрэхтэргэ олимпиадаларга кыттан элбэх ситиһиилэрдээх, кыайыылаах. Михаилбыт ситиһиилэрин учуоттаан 2015-2016 үөрэх сылыгар Саха республикатын «Наукатын Малай Академията», бэйэтин састаабыгар киллэрэн, чилиэнинэн талан, стипендиат онорбута.

Онтон орто кыыспыт, Лаурабыт, үөрэх бастына, спортсменка, сахалыы остуол улуустаабы күрэх хас да төгүллээх призера, ону таһынан саха фольклорун сэнээрэн, хомуһунан дьарыктанан, быйыл Республиканскаатаагы күрэхтэр хас да төгүллээх лауреаттара, «Бриллиантовые нотки» фестиваль гран-при хаһаайката.

Кыра кыысчааммыт, Илонабыт да убайдаах, эдьийиттэн хаалсыа суоҕа диэн биз эрэнэбит.

Оскуолаба инэриммит үөрэхпин, билибин, уопунун оболорбор үлэстэн, оболорум ситиһиилэринэн киэн туттабын. Түгэнинэн туһунан ааҕарга, суруйарга үөрэнит маннайгы учууталбар Раиса Петровнаба үрдүк махталбын биллэрэбин, ону таһынан математика, физика уроктарыгар үөрэнит-такайбыт Валерий Дмитриевичка, Карл Николаевичка, кылааспыт салайааччытыгар Ирида Кононовнаба сүһүөхтээх бэйэм сүгүрүйэбин, махтанабын!

ТЕРТЮХОВА (ПЕТРОВА) Людмила Афанасьевна
Сунтаар н. Сунтаар улууһа

Оскуолаба цэрэмийг сүлларбын истинник саныбын

Хас биирдii киһиэхэ оскуолаба үөрэммит сүлларала олус күндү кэмнэртэн биирдэстэрэ буолар. Ол онно оҕо сааспыт сырдык өйдөөбүлэ, маннайгы доботтор, олох араас түһүүлээх-тахсыылаах умнуллубат кэмнэрэ, оһон-сүтэн хаалбат омоон суола.

Мин Бордон орто оскуолатыгар аан бастаан 1987 сүлларааха шестилетка арыллыбытыгар үөрэнэ киирбитим. Эмдэй-сэмдэй кырачаан кыргыттар уонна уолаттар оскуола боруозун, биллэ симиктик туттан, аан маннай атыыллаабыппыт.

Балабан ыйын 1 күнүгэр биһигини бастакы учууталбыт, Васильева Раиса Петровна, үөрэ-көтө көрсүбүтэ. Киниэхэ үөрэнэрит тухары учууталбыт барахсан үгүс сыратын, күүһүн-күдэбин биһиэхэ анаабыта. Раиса Петровна хаһан да кыһырбытын, мөбө-этэ сүлдьарын өйдөөбөппүн. Дуоскаба кып-кыраһаыбай буочарынан сурыйарын билиһнэ диэри өйүүбүн.

Оскуолабыт ол кэмнэ олус кыраһаыбай, сып-сырдык, үп-үрдүк курдук өйбөр хаалбыт. Сарсыарда оскуолабытыгар кэллэппитнэ салааска бөбөтө күүлэбэ кыстанан турар буолара. Күнү быһа оскуолабытыгар үөрэнэн, аһаан, утуйан, оонньоон-көрүлээн сүлдьарбыт. Халлаан харанарыыта дьоммут үлэлэриттэн бүтэн, биһигини ыла кэллэрэ. Бу санаатааха алта саастаах үөрэнээччилэр диэн кыра да дьон эбиппит. Ким эрэ дьонун сайыһан хаалымаары ытыыра, күнүс утуйар кэмнэ мэниктээн мөбүллэрэ. Ону ол диэбэккэ учууталбыт иитэн-такайан хас биирдиитиэтигэр иккис ийэбит кэриэтэ буолбута. Алын сүһүөххэ сүлдьан уруок кэннэ хаалан хоһоон үөрэтэритин, халлаан сүлйида да перемена кэмигэр таһырдыа мэниктиирбитин, ким классиктыы, ким сыра сүүрин, ыскаап иһигэр симиллэн олонорон түбэлтэ араһын кэпсэтэритин билигин да аһтан санаан аһаабыт.

Үрдүкү кылааска саамай сөбүлээн дьарыктанар куруһуокпутан «фольклор» куруога буолбута. Оччолорго Евсеев Егор Григорьевич ис дуһнатыйтан кыһаллан ту-

ран биһигини сир-майгы өттүнэн, хомуска оонньоурга, араас сахалыы остуол оонньоуларыгар үөрэппит эбит. Олус интириэһиргээн ол куруһуокка бары кылааһынан көхтөөхтүк, үөрэ-көтө сүлдьар этибит.

Биһиги кылаас бүтэһик пионердар этибит. Абый-ах да кэмнэ буоллар, өрөбүл ахсын пионерскай хаалтыһы сууян, өтүүктээн кэппит дьоллоохпут. Соробор онтубутун умнан тахсан, баран иһэн биирдэ санаан, төннөн кэлэн баанарбыт.

Уон биирис кылааска диэри кылааспыт салайаччытынан Ираида Кононовна үлэлээбитэ. Кини олоххо бары өттүттэн бэлэмнээх буолан тахсарбытыгар эмиз үгүс сыратын-сүлбатын биэрбитэ. Кылааснытыгар оруобуна уон кыыс, уон уол буолан үөрэммитим. Оскуолаба үөрэнэр кэмнэритиэтигэр араас спортивнай күрэхтэргэ, культурнай тэрээһиннэргэ, кылаастар икки ардыларынаабы курэхтэргэ олус түмсүүлээхтик, эйэлээхтик кыттаммыт, ситиһии өрөгөйүн билэрбит.

Миэхэ саамай чабылхай умнуллубат түгэһнэртэн биирдэстэрэ - хас да хонуктаах Кэмпэндээйигэ поход буолар. Онно баара дьэ, атаах аалларыыта, санны түһүүтэ, сүлэйиы-элэйи. Ол гынан баран ол күннэр биһигини өссө күүскэ түмсүүлээх онгорбуттара, элбэххэ үэрэппит-тэрэ. Уолаттарбыт котокүлар хас үрэх аайы туох баар таһабаастары, ону таһынан кыргыттары хас биирдиитин сүгэн туораталаабыттара.

2011 сүлларааха ЯГСХА-ны экономист специальностоах бүтэритим. Төрөөбүт дойбулар эргиллэн кэлэн бизе сүл экономист-бухгалтерынан үлэлээбитим. Кэргэним Пометов Алексей Борисович билигин куоракка суоппардыыр. Олобум ымыылара, эрлэлэрим үс оһолорум буолаллар: Юлия, Оскар, Света. Дьокуускай куорат 21 нүмэрдээх оскуолатын үөрэнээччилэрэ.

Лена ПОМЕТОВА (АНДРЕЕВА),
Дьокуускай к.

Индеева Мария Борисовна

Индеева Мария Борисовна – генеральный директор ООО «Тэнгэ Даймонд». Муж, Степанов Шихзада Арифович, заместитель генерального директора ООО «Жемма Даймондс».

Дети: Матвеев Александр -9 класс. Матвеев Дмитрий – 7 класс. Степанова Айгюль - 3 года.

Якутск, 2018 г.

Умнуллубат оскуола сыллара

Оскуоланы бүтэрбит тihэх чуорааммыт чугдаарбыта номнуо 20 сыла буола охсубут. Субу оскуола боруогун атыллаан эрэр курдукт этэ даҕаны. Маннайгы учууталбыт, Раиса Петровна, аабарга үөрэтэрэ бу иһиллэр курдук. Кини наһаа талааннаах, ирдэбиллээх учуутал буолан сатаан аахпат, суруйбат, суоттаабат оболору билии киэн зйгэтигэр угуйбута, бэрээдэккэ үөрэппитэ, киһи-хара буоларга олук уурбута. Октябренок, пионер үрдүк ааты сүгэ сылдыбыппын хаартыскаҕа астына көрөбүн.

Бэһис кылааска мэниктиирим аҕыйаан, үөрэнэрим элбээн иһэр курдук саныырым даҕаны “Улахан оскуолаҕа” үөрэнэ тахсабын диин наһаа үөрэрим. Саамай кэтэспитим оскуола дискотекаҕыгар сылдыар буоллум диин. Эрээри бастакы дискотека сатамматаҕын ойдуубун. Самоуправление күн дискотекаҕа 5-һис кылаастары сырытыннарбаккыт диин 11-рис кылаас кыһын кытта этиһэн муннукка турбутум, ол туран аны этиһэн директорскайга киирбитим, онтон олох даҕаны ийэбин ыгырбыттара.

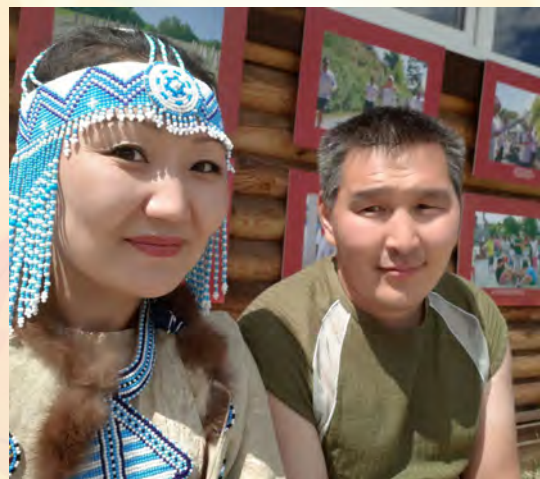
Кылаас салайааччылар, Валентана Петровна, Ираида Кононовна, араас тэрээһиннэрэ кытыннарар биһиги кылаас инникки сылдыааччы. Туристар бэттэрэ этибит дии...Разжигания костра...КП көрдөөн... Походтаан...

Билигин санаатахпына, наһаа да үчүгэй кэмнэр ааспыттар. Ол бириэмэҕэ хаһан түргэнник улаата охсубут диирим.

2002 сылтан Хангалас улууһугар Улахан Аан нэһиллээгэр кийиит буолан олохсуйан олоробун. Биир кыыс икки уол оҕо оболордоохпун. Кэргэним Гаврил улахан массынаҕа суоппардыыр, ыраах айанна сылдыар. Бэйэм тыа хаһаайыстыбатын тэрилтэтигэр 2009 сылтан үлэли сылдыабын.

Эһиги курдук доҕордоох кылааска, бастын учууталларга үөрэнэн билигин үлэһит буолбуппар махталбын этиэм этэ.

АРТАМОНОВА (ИВАНОВА) Пелагея,
Улахан-Аан н., Хангалас улууһа, 2018 с.

Иванова Виктория

Работаю в стоматологии ООО «ЛДСЦ Альфа-Дент», дочка закончила 8 класс. Сама заканчиваю СПб Медицинский колледж №3 по специальности: «Стоматология ортопедическая».

ИВАНОВА Виктория,
г. Санкт-Петербург.

2001 Ераскумова (Омукова) Ульяна

*сыллаахха Дьокуускайда-
абы медицинскэй коллеһы си-
тиһиилээхтик бүтэрбитим.*

Үөрэхпин бүтэрээт Туойдаах балыһатыгар фельдшеринэн ананан үлэли и кэлбитим уонна ситиһиилээхтик үлэли-хамсыы сылдаабын. 2003 сыллаахха ыал буолбутум, кэргэним Ераскумов Геннадий Гаврильевич, культура киинигэр «Тускулга» харабылынан үлэлиир. Улахан кыыс Нарыйаана 9 кылааска табыста. Иккис кыысыһыт Ньургуйаана 8 кылаас буолла, үһүс оҕобут, мурун бүөтэ Никита быйыл күһүн маннайгы кылааска оскуолаҕа барар.

ЕРАСКУМОВА (ОМУКОВА) Ульяна,
Туойдаах н., Сунтаар удууһа.

Иванова Наталья

Мин, Иванова Наталья, элбэх оболоох кункүбэй ийэтэ буолабын. Кэргэним Васильев Александр Александрович, өр кэмнэ Бордон орто оскулатыгар тракториһынан үлэлээбитэ, билигин маассыына онгорунан дьарыгырар. Улахан кыһыым Диана быйыл оскулатын ударницанан бүтэрдэ. Олох кизэн аартыгар үктэннэ. Иккисе оҕом Лиана быйыл алтыс кылаас буолар. Сөбүлүүр дьарыга дуобат буолар, куруук араас күрэхтэргэ мистэлэһэн, үөрэн-көтөн кэлэр. Үһүс оҕом Афоня төрдүс кылааска киирэр. Дуобаттыырын, үнкүүлүүрүн туохтааҕар да ордорор. Төрдүс оҕом Анжелика иккисе кылаас буолар. Сөбүлүүр дьарыга дуобат, үнкүү буолар. Бэһис оҕом Проня подготовительнай группа киирээри бэлэмнэнэр. Алтыс оҕом Элиза быйыл сана оҕо уһуйааныгар киирэр. Саамай кырам, мунну бүөтэ София сана хаамарга үөрэнэ сылдьар.

ИВАНОВА Наталья,
Бордон н., Сунтаар улууһа.

Күлэн-оонньоон, мэниктээн күлүмнээн ааспыт күндү кэммит..

Бастакы кылаас, маннайгы учуутал, билии-гэ-сырдыкка, сайдыыга сирдиир чугдаарыйар чуораан тыаһа... бу барыта бэрт соторутаабыта курдук этэ. Ол эрэри оскуоланы бүтэрбиһит хайыы-үйэ II сыл күлүм гынан ааһа оҕуста. Уон биир сыл устатын-тухары биһигини үөрэппит, кизэн билиилэриттэн бэрсибит, убаастыыр-ытыктыыр, сирдьит, инники олохпугар хайысха биэрбит күндү учууталларбытын, эн-мин дэсигэн, мэниктээн-бэтиэхэлэһэн бииргэ үөрэммит оҕолорбут, саамай умнуллубат эрчимнээх, кэрэ, сырдык өйбөр ордук чабылхайдык хатаммыт олоҕум кэрчигэ - оскуолаҕа үөрэммит кэммин, оскуолатаабы сылларым сорох түгэннэрин ахтан аастым. Онон үөрэнээччи уонна учуутал оччотооҕуга бэйэ-бэйэлэригэр сыһыаннара, алтыһыллара сырдатылынна.

Бордоннооҕу оҕо уһуйааньттан тутуспутунан кэриэтэ 1987 сыллаахха оскуолабыт боруогун аан-бастаан атыллаабыһыт. Школьной формалаах, манан баанчыктаах сибэкки дьөрбөтүн туппунт кырачаан үөрэнээччилэр, уол-кыыс бөбө буолан, оскуола боруогун алта сааспын туолаат, оччолого «шестилетка» дэнэрэ, аан маннай атыллаабыһыт.

Үөрэх-билии кизэн аартыгар уһуйбут, билии кизэн аартыгар үктэннэрбит убаастыыр-ытыктыыр киним, маннайгы учууталым Васильева Раиса Петровна буолар. Кини биһигини сатаан ааҕарга, сөпкө суруйарга, суоттуурга үөрэппитэ, элбэх сыратын-сылбатын биэрбитэ, кыһамнытын уурбута. Шестилеткаҕа үөрэнэрбит саҕана кылааспытыгар балачча элбэх этибит, араас

тэрээнин бөбө ытыллара, кылаас обото барыта онно көхтөөхтүк кыттарбыт. Бу кэмнэ ордук өйбөр хатанан хаалбыт биир чабылхай хартыына - кыргызтар суһуохунутун өрдөрөөрү үһун-синныгэстик уочараттаан, кэтиэн абай турар түгэммит буолар.

Алын сүһөөххэ ылбыт билиибит салгыы сайдарбытыгар, киэн билиилээх буоларбытыгар бизэ тирэх буолбута. Кыра кылаастарга үөрэнэрибит сабаана продленка диэн баара. Дьэ, онно мэниктээн, дьээбэлэнэн да байарбыт. Уруок кэнниттэн хаалан дьибэ үлэбитин онгорорбут. Ыскаан иһигэр киэрэн арааһынай кутталлаах түбэлтэлэри кэпсэтэрибитин бу баардыы өйдүүбүн. Продленкаба Ульяна Васильевна уонна Анна Софроновна ис сүрэхтэрипиттэн кыһанан, кыһаллан үөрэппиттэрэ, бизэбидээбиттэрэ.

Очотообу коммунизм, пионер өйдөөллэрэ үөрэтии-иитии ис хоһоонугар күүскэ дьайар суолталаахтара. В.И. Ленин “ыйытынан” октябренокка киирбиһит. Володя Ульянов сирэйдээх значок үөрүүлээх-быһыы-гамайгыга түөскэ илбиттэрэ. Октябренок значогун иилинэ сылдьарбытыттан олус астынарбыт. Ол кэнниттэн, абыайах сылынан пионерга киирбиһит.

Пионерскай хаалтыс баайбыттара. Түөспүтүгэр уот кыһыл хаалтыстар кытара кыыспыттара. Пионер буолаары бэрт элбэх бэлэмнэнэни барбыппыт. Мэктиэ тылы иннибэккэ этээри нойосуус үөрэппиһитин өйдүүбүт. Үөрэхпитигэр кыһаллан элбэх түөрт-бизэ сыанананы ыларга дьулуһарбыт. Переменаба кыргызтар скалкалаан, классиктаан, онтон уолаттар экирэтиһэн, сырсан быстах сыннаалангытын бэркэ атаарарбыт.

Уруок бүтэрин биллэрэр звонок тыаһыырын кытары хаһан да аһаабатах дьон курдук оскуолабыт остолобуойугар буута быстарынан сүүрэрбит. «Аһыыы!» диэн күүстээх, улахан хаһыы оскуоланы биир гына ылан кэбиһэрэ. Суумкаларбытын ким сиргэ, ким түннүккэ элээрдэн кэбиһээт тилэхпит хараара турара.

Пионерия өйдөөбүлэ улам сүтэн барбыта. Урут нэдиэлэни быһа кыһыл хаалтыһынан сылдьарбыт. Кэлин понедельникка эрэ иилинэрбит, онтон улам-улам хаалтыһа суох сылдьарбыт. Школьной форма кэтии да эмиэ ирдэммит буолбута.

Очотообу оҕолор ис-тас үлэбэ быдан сыстабас этибит. Таһырдыа күнү-күннүктээн элбэхтик үлэширибит. Кырдыбаска-кыаммакка тимуровскай көмө үөрөкөтө онгорорбут, мөлтөхтүк үөрэнэр табаарыстарбытыгар көмөлөһөрбүт. Тимуровскай көмөбө элбэхтик сылдьарбыт. Оннук сылдьарбытын сүрдээбин астынарбыт. Кырдыбастарга мас мастаан, кыстаан, тизгэн иһинээби хаары күрдьэрбит.

Орто сүһөөххэ тахсыбыппытыгар кылааспыт салайааччыларынан абыайах кэмнэ Валентина Петровна, Татьяна Всеволодовна үлэлээбиттэрэ, онтон түөрт сылы быһа бэйэтин кынаатыгар Ираида Кононовна илдьэ сылдьыбыта. Биһиги кылаас ордук көхтөөх, түмсүүлээх, дьаһаллаах этибит. Самай чабылхай өйдөөбүлүм турар буолар, биһиги ол сабаана, тохсус кылааска үөрэнэ сылдьан 10-11 кылаастары кыайан 1 мизэстэни ылан үөрүүбүт үс төгүл үрдээн турардаах. Бары бииргэ, күргүмүнэн походка элбэхтик сылдьарбыт. 10 кылааска үөрэнэ сылдьан кылаас салайааччытын Ираида Кононованы кытта Кэмпэндээйигэ хонуктаах походка барбыппыт. Олус бэркэ сылдьан, оонньоон-көрүлээн, ис сүрэхпититтэн сэнэрэһэн, айылҕаны кэрэтин дуоһууа көрөн, ыкса алтыһан астынан абай кэлбиһит.

Сана үөрэх дьыла сабаланытыгар оскуолабыт түннүктэрин сууйарбыт, хайарбыт, килийдиирибит. Үс хос таас түннүгү икки өттүттэн кыһалла-кыһалла сууйарбыт-соторбут. Билинги курдук стеклопакет диэн суоҕа. Кылааспытн уборкалаан, сууйан-сотон бэйэбит хомуйарбыт. Күһүн оҕуруот аһын хомуйар-га үөрүүнэн көмөлөһөрбүт, кылааһынан хортуоппуй, халпыыста хомуйарбыт. Аанһа хомуйбака бырахса оонньоорбут, бэтиэхэбит-дьээбэбит онно үксүүрэ.

Оскуола иһинэн буолар араас күрэхтэргэ кыттарбыт. Кылааһынан көрсүһэ, билсирэ ыаллыы нэһилиэк оскуолаларыгар ыалдьыттыы барарбыт. Тойбохой орто оскуолатыгар бара сылдьыбыппытын самай өйдөөн хаалбыппын. Фольклор уонна дуобат куруһуоктарыгар ордук сөбүлээн сылдьарым. Фольклор куруһуоктар миһигин Евсеев Егор Григорьевич үөрэппитэ. Кини биһигини хомустуурга, спектакль туруорарга, чабырбах аабарга, төрүт итэбэлбитин биллэрэ, сизри-туому тутуһарга кыһаллан, дууһатын ууран туран үөрэппитэ. Онтон дуобакка Альбина Дмитриевна олус бэркэ, интэриһинэйдик, умсугутардыы дьарыктаабыта. Дуобат бары кистэлэнин киниттэн билбитим, үөрэммитим. Элбэх күрэхтэргэ кыттан, үгүстүк мизэстэлээн үөрэн-көтөн, кыайыы кынаттаах кэлэрбит. Дуобакка ылбыт билибин билигин оҕобор биэрэбин, үчүгэй, чабылхай учууталга дьарыктаммыт билиим тирэх буоларыттан олус үөрэбин. Онон учууталбар Альбина Дмитриевнаба махталым мунура суох. Оҕом, улахан кыһыым Кристинам дуобакка аналлаах араас күрэхтэргэ ситиһиһилээхтик кыттар, мэлдьи бириистээх мизэстэбэ тиксэр, онтон олус үөрэбит.

Ийэлэрбит-абаларбыт олох-дьаһах араас ымпыгар-чымпыгар үөрэппиттэрин таһынан, учууталларбыт барахсаттар биһини эмиэ өр сылларга билии киэн эйгэтигэр уһуйбуттара. Кылаас ахсын тахсарбытыгар экзамен туттарарбыт. Экзаменмытын түүннэри олон аабан, билиэтинэн бэлэмнэнэрбит, нойосуустаан үөрэтэрбит. Билинги курдук сотовай телефон, гаджет диэн суоҕа, онон мээңэ аралдьыйбакка, дьаныһан, кыһаллан туран үөрэнэрбит, үөрэтэрбит.

Киэн билиини биэрбит учууталларбар Валерий Дмитриевичка, Карл Николаевичка, Никандр Гаврильевичка, Ираида Кононовнаба, Валентина Петровнаба, Николай Гаврильевичка, Ян Николаевичка, Сусанна Николаевнаба, Мария Кирилловнаба, Александр Николаевичка, Елена Егоровнаба барба махталбын тириэрдэбин. Оскуолаба ылбыт билиим инники олохпор туһалаабыта, салгыы сайдарбар далаһа буолбута.

Оскуоланы 1998 сыллаахха ситиһиһилээхтик бүтэрээт, тута Саха государственнай университетын

педагогической институтун компьютерной технология салаатын кыһыл дипломуна ситиһилээхтик бүтэрэн инженер-педагог идэлээх олох кизг аартыгар эрлээхтик үктэммитим.

Үөрэхпин бүтэрээт, тута 2003сыллаахха С.Н.Донской-II аатынан Үөрэби сайыннарар уонна идэни үрдэтэр институтка үлэбэ кирибитим. Бүгүнгү күнгэ дээрэ физико-математической кафедраба старшай (аба) преподавателинан(учууталынан) таһаарылаахтык үлээбитим номнуо 15 сыла буолла.

Дьэ кэргэним туһунан билиһиннэрдэхпинэ, кэргэним Марков Семен Ильич өр сылларга Айылба харыстабылын тэрлэттигэр үлэли сылдыбыта, билгин механигынан үлэлиир. Улахан кыыспыт Кристина быйыл Дьокуускай куорат 33-с нүөмэрдээх орто оскуолатыгар бастакы кылааска үөрэнибэ, онтон кыра маа-

ны кыысчааммыт Настенька үс саастаах, “Күнчээн” уһууаанга иитиллээхтик буолуоҕа.

1987-1998сс., кэрдис-кэмгэ араас улартыбылар буолбуттара биллэн турар өйбүтүгэр-санаабытыгар, тус олохпугар да дьайыттарга буолуо. Эмиэ да коммунизм, эмиэ да улартыта тутуу, көнүл олох араас түгэнин барытын эппитинэн-хааммытынан ингэрэн улааппылым. Кылаас 20 оҕото этэннэ оскуоланы бүтэрэн олох кизг аартыгар үктэммитим. Үөрэппит учууталларбытыгар, кыһаммыт-бүөбүдээбит төрөппүттэрбитигэр барба махталбытын тиэрдэбит. Биһигэ үөрэммит оҕолорбутугар оскуолатаабы сыллара олохторун биһир чабылхай кэргэнигэ буолан өрүү сындыыс сулустуу сьдьаайа туруохтун.

МАРКОВА (ФЕДОРОВА) Прасковья,
Дьокуускай к.

Петров Кирилл

2001

сыллаахха көрсөн, бэйэ бэйэбитин сөбүлээн, ыал буоларга ыллыктаах санааны ылынан

2002 сыллаахха күдун тутар ый 15 күнүгэр эдэр, Петровтар диэн ыал буолбуппут. Улахан кыыспыт Сахайаана Бордон орто оскуолатын 10 кылааһын, кыра кыыс Кристина 6 кылааһы түмүктээтилэр. Мурун бүөтэ оччугуй уолбут, туйах хатарааччыбыт Ариан 5 саастаах, «Хатынчаан» детсад иитиллээхтик. Аҕабыт тимир ууһа. Саха Республикатын, Сунтаар улууһун норуотун уус-уран оҕоһуктарын маастара, Сунтаар улууһун културатын сайдыытыгар кылаатын иһин бочуотунай бэлиэ хаһаайына. Ийэбит Бордон орто оскуолатын дириэктэри иитэр үлэбэ солбуйааччы, “Сардана” фольклорнай ансамбыл салайааччыта. Дьэ кэргэнинэн айылбаҕа сылдыарбытын, балыктырбытын, сир астырбытын, оттуурбутун сөбүлүүбүт.

ПЕТРОВ Кирилл
Бордон н, Сунтаар улууһа.

Сибээспитин хаһан да быспаппыт

1988

сыллаахха оскуола аанын 26 оҕо буолан арыйбыппыт. Биһиги магнайгы учууталбытынан ийэм, *Васильева Раиса Петровна*, этэ. Онтон 11 кылааны бүтэрэбитигэр кылаас салайаччытынан *Иванова Ираида Кононовна* үлэлээбитэ. Оскуолабытын 20 буолан бүтэрбиһиппит. Оскуолаҕа үөрэммит сылларбытыгар биһиги кылаас олус иллээх-эйлээх, бэйэ-бэйэбитин өйөһөр-өйдөһөр этибит. 1998 сыллаахха оскуоланы бүтэрэн баран, олох кизг аартыгын арийан бары араас сирдэринэн тарбаспыппыт. Ким эрэ дойдутугар үлэли хаалбыта, оттон кылаас улахан анаара үөрэх туттарса барбыппыт. Мин баҕарбыт үөрэхпэр туттарсан ол сыл киирбитим. 5 сыл устата ситиһиһлээхтик үөрэнэн, үрдүк үөрэҕи 2003 сыллаахха бүтэрэн, горный инженер диян специальность үрдүк аатын сүкпүтүм. Студенныы сылдыар кэммитигэр, билигин үлэһит да буолан баран,

оскуолаҕа үөрэммит оҕолорбун кытта куоракка да буоллун, дойдубутугар да бардахпытына мэлдьи көрсүһэ турабыт. Көрүстэхпитинэ хайаан да ирэ-хоро кэпсэтэн, оскуола саҕанаабытынан ахтан-санаан ааһабыт. Кыһалбалаах да кэмнэрбитигэр бэйэ-бэйэбитигэр өйөбүл буолабыт. Оскуолам саҕанаабы доҕотторбунаан сибээспитин ол курдук хаһан да быспаппыт.

2004 сыллаахха олоҕум аргыһын көрсөн, ыал буолбутум. Икки мааны кыыстаахпыт уонна биһир мохсобол уоллаахпыт. Улахаттарым оскуолаҕа үөрэнэллэр, кырам оҕо уһуяанын иитиллээччитэ. Кэргэним балыһаҕа сирдэринэн үлэлиир. Бэйэм билигин Мирнэй куоракка олорубун. Мирнэйдээҕи АЛРОСА тэрилтэҕэ сир аныгар горнай маастар дуоһунаһыгар үлэлиибин.

Владимир ВАСИЛЬЕВ,
Миһрнэй к.

Максимов Станислав

Биһиги Максимовтар дьиз кэргэттэрэ отыйын 13 күнүгэр 2001 сыллаахха ыал буолбуппун. Икки кыргыттардаахпыт, улахаммыт *Александра* 11 кылааска таҕыста, кыра кыыс начальнай кылааны бүтэрэн 5 кылаас буолла. Аҕа баһылык *Стас Витальевич ООО «СКИФ»* тэрилтэҕэ термическэй камераҕа операторынан үлэлиир, мин ийэлэрэ *Розалия Алексеевна ГБУ РС(Я) ЯГКБ гинекологической отделениыа* үлэлиибин.

МАКСИМОВ Станислав,
Дьокуускай к.

Данилов Сергей

Я Данилов Сергей Олегович, в 1998 году окончил Бордонскую среднюю школу. В 2003 году окончил Мирнинский Политехнический Институт Якутского Государственного университета им. М.К. Аммосова по специальности «Электроснабжение в горной отрасли», была присуждена квалификация «горный инженер-электрик». После окончания университета остался жить в г. Мирный.

С 2003-2005 гг. работал электриком в Западных электрических сетях ОАО «Якутскэнерго». С 2005-2010 гг. работал техником-инвентаризатором в ФГУП «Ростехинвентаризация». С 2006-2007 гг. прошел профессиональную переподготовку в НОУ «Московская финансово-промышленная академия» по программе профессиональной переподготовки «Оценка стоимости

предприятия (бизнеса)». С 2010-2012 гг. работал инженером-энергетиком в ОАО «Мобильные ТелеСистемы». В 2012 году вернулся обратно в Западные электрические сети ПАО «Якутскэнерго», по настоящее время работаю инженером по технадзору.

В 2010 году женился на Федоровой Елене Афанасьевне. Она работает секретарем судебного заседания в Мировом суде. У нас двое детей. Старшей, Даше, в этом году исполняется 7 лет, она окончила детский сад, в сентябре пойдет в 1 класс. Даша занимается в Детском Театре Балета «Алмазы Якутии». Младшему, Косте, в этом году исполнилось 5 лет, посещает детский сад.

ДАНИЛОВ Сергей,
г. Мирный.

Федотов Егор

Кэрэҕиним Лена ЯНИТ-ка медсестранан үлэлиир, улахан кыһыым Зина 8 кылааһы, кыра кыһыым 4 кылааһы бүтэрдилэр. Бэйэм Чолбон бассейнна үлэлээбитим, үлэм түмүгүнэн Бочуот дуоскатыгар киллэрбиттэрэ. Билигин чааһынай тутуу тэрилтэтигэр биригэдьириинэн үлэлиш-хамсыысылдыабын.

ФЕДОТОВ Егор,
Дьокуускай к.

Игнатъев Павел

Сылгы иттишинэн эдэр фермербин, 50 сылгы төбөлөөхпүн. Тыа хаһаайыстыбатынан дьарыгырабын. Айылбажа сылдыарбын бултуурбун-алтыырбын туохтааҕар да ордоробун. ЯГСХ-ба ветеринарга 3 курс студенабын. Дойдубар Тэнкэбэ ветеринардыбын. Биир сынньанар уонна 2 сылгы итэр базалаахпын. Кэргэним Булуу куорат 2-Күүлээт нэһилиэгэр глavalыыр. Кыстаах уолум оҕо уһуяаныгар сылдыаллар. Уолбун кыратыттан үлэбэ, айылбажа илдьэ сылдыабын, кыыным ийэтигэр көмө буолар.

*ИГНАТЬЕВ Павел,
Тэнкэ н, Сунтаар улууһа.*

Никитин Сергей

Мин, Никитин Сергей, оҕо уһуяаныгар харабылынан уонна ыраах-чугас сирдэргэ дьону тизэйбин, кэргэним, Никитина Мария Васильевна – дьиз хаһаайката, талба талаанынан иистэнэрин сөбүлүүр. Дьиз кэргэнинэн айылбажа сылдыарбытын, балыктыырбытын, сир астыырбытын, оттуурбутун сөбүлүүбүт.

*Никитиннэр,
Толоон н, Сунтаарулууһа.*

Лукин Дмитрий

Мин, Лукин Дима, 1998 с. СХТ Лесник үөрэбэр киирэн ситиһилээхтик бүтэрбитим. 2002 с. Дьоллоох Дьокуускай куоракка ыал буолбутум. 2005 сыллаахха ЯГУ ГРФ үөрэби бүтэрбитим. 2006 сылтан ОАО «АПРОСА» «Интернациональный» рудника УЗР диэн участка үлэли сылдьабын. Кэргэним Мария Лазаревна, билигин кыра оҕобутун көрөн олорор. Үс оҕолоохпун: Элла 8 кылааска таҕыста, Света 5 кылаас буолла, кырабыт, муннубут бүэтэ Артем 10 ыйдаах.

ЛУКИН Дмитрий,
Миирнэй к.

Ахтан, санаанааһыабын...

Ажтан, санаан ааһыабын...

*Биһиги кылаас киэн туттар
киһибитинэн Индеева Мария
Борисовна буолар. Кини быйыл
Бордон орто оскуолатын
интернатыгар 150 000 евро түннүк
ылан бэлэхтээтэ. Олус диэн
үөрүүлээх, махталлаах дьыала буолар.
Түгэнинэн туһанан Марияҕа улахан
махталбытын тириэрдэбит.*

